

Ant
ll

25
23
DE
HERODIANIS
EPISTOLA BREVIS

AVCTORE
CHRISTIANO FRIDERICO SCHMIDIO

— — — *Frustra retinacula tendens*
Fertur equis auriga; neque audit currus habenas. VIRG

L I P S I A E
APVD IOH. CHRIST. LANGENHEMIVM
A. C. N. C I D I C C L X I I I I

25

DE

HERODIANI

EPISTOLA BREVIS

AUGUSTINO

CHRISTIANO FRIDERICO SCHMIDT

—————
 Intra septuaginta annos
 post eius mortem hanc epistolam
 —————

LITANIAE

AVATON CHRISTIANI

A. G. W. G. G. G. G. G.

V I R O
CLARISSIMO DOCTISSIMOQVE
RVDOLFO IVLIO WALTHERO,

PHILOSOPHIAE ARTIVMQVE LIBERALIVM MAGISTRO

AMICO AESTVMATISSIMO

S. P. D

CHRISTI FRIDER. SCHMIDIVS

Non temere institutum esse morem gratulandi iis qui magistri titulum adepti sunt, ego quidem ipse meo exemplo ita expertus sum, ut mox apud me constituerim, omnes amicos meos, qui hoc honore post me affecti essent, faustis omnibus prosequi. Solet enim Panicus quidam terror animum invadere, quum res eo deducta est, ut ingenii vires quaestionibus subtilibus explorentur; atque quamquam ipse mihi non nimis ineptus videbar, (est enim hoc omnium iuuenum vitium ut de se bene sperent,) fateor tamen hoc mihi accidisse, ut facilius vitam cum morte in tanto rerum discrimine commutandam putarem. Deinde feliciter elapsus, haud contemnendo gaudio coepi efferrī, quod eo vehementius erat, quo maior antea me tenuerat timor; nec quicquam

quam magis me delectare poterat, quam frequentes amicorum congratulationes, quamquam, ut tunc fit, de nihilo scriptae. Vix itaque dubito amicissime WALTHERE, Tibi hanc gratulationem meam pariter iucundam fore, licet tenuis admodum Tuoque iudicio parum digna videatur. Primum enim communia sunt fata nostra, communis philosophia, communis animus, communis vita, communes morbi, commune denique magistri munus. Deinde — sed quid multa? Sequutus enim es in percipiendis diuinæ humanaeque sapientiae praeceptis Venerandum CRVSIVM, Saxoniae nostrae ἀγαθόν, cuius doctrinae omnia debere, summa iuuenum laus est. Quem virum, quo magis ego admiror et veneror, veneror autem maxime, eo magis Te quoque amare debui, doctum tantī doctoris alumnū; neque impedire potui, quo nimis haec pagella meum de honore Tuo gaudium Tibi palam significaret. Tecum itaque laetor, optoque, ut haec prima virtutis et doctrinae Tuae praemia multo maioribus et praestantioribus breui superentur! Faxit Deus, ut egregia eruditionis Tuae praesidia aliquando ad demonstrandam oraculorum diuinorum vim atque praestantiam longe copiosissima reperiantur. Caeterum ne inanes ad Te abirent hae litterae, Clarissime WALTHERE, ausus sum de Herodianis quaedam addere, quae mihi forte in mentem venerant, Teque rogo, ut huic commentatiunculae indulgeas, quaeque minus recte dicta existimaueris mihi condones! Vale AMICE optime, meque Tibi commendatum habe! Scripsi Lipsiae Idibus Decembribus A. N. C. 1763 CCLXIII.

D E
H E R O D I A N I S
C O M M E N T A T I O . I

§. I.

Dissensus interpretum.

Inter eos qui insidias pararunt Filio Dei, quum in terris doceret, praeter Phari-
saeos et Saducaeos commemorantur quoque Herodiani, de quibus, secta-
ne fuerint nec ne, tot sunt interpretum sententiae, ut vix numerari pos-
sint. Qui eiusmodi commentorum indices amant, eos iubemus adire *Wolfii*
curas philologicas ad *Marth.* XXII, 16. Potuissimus alios multos recensere,
qui de eadem re scilicet exposuerunt, si de nihilo scribere voluissimus: nomi-
na eorum qui de hac re satis bene aut male differuerunt, ipsa haec commentarium-
cula declarabit. Antequam vero de placitis Herodianorum dicamus, primum
de nomine videbimus, unde sit, et quam ob causam iis tributum.

§. II.

Varia interpretum commenta de nomine Herodianorum, refutantur.

Nomen eos habuisse ab Herode rege, inter omnes constat autoritate loci
Marc. VIII, 15; ^{a)} at quis sit ille Herodes, magna est controuersia. Nonnulli
splendore Herodis magni decepti, existimarunt Herodianos sectam fuisse, quae
fingeret Herodem M. Messiam esse, populoque persuaderet, hunc patriam et
Romanorum potestate esse liberaturum. ^{b)} Alii idem affirmant de Herode
Antipa. ^{c)} *Prideaux* reperit Herodianos ab Herode M., putatque eos du-
plici dogmate a caeteris Iudaeis differre, primum eo quod gentem Iudaicam
imperio Romano subiecerint, deinde quod ad multos gentilium ritus se con-
formarint. ^{d)} Sed recte viderunt alii multi, hanc non esse *ζύμνη Ἡρώδου*
quam

^{a)} Verba haec sunt: *ἀπέστει ἀπὸ τῆς ζύ-
μνης τῶν Ἡρωδίων ἢ τῆς ζύμνης Ἡρώδου.* Pro
Ἡρώδου Codices *Colb.* 2. et *Par.* 6. legunt
Ἡρωδίων, quod a librariis et caeteris *Matthaei*
et *Marci* locis inuestum esse interpre-
tandi gratia, nemo non videt.

^{b)} Haec olim fuit sententia *Tertulliani*,
Hieronymi, *Chrysostrami*, *Theophylacti*, etc.
Sic quoque *Grotius* ad *Marth.* XVI, 6.
nec aliter *Drusius* ad *Matth.* XXII, 16. *Marc.*
III, 6.

^{c)} Hanc opinionem quantum potuit ex-
ornauit *Basnagius* dans l' *Histoire des Juifs*
T. I. Liv. II. chap. 14 p. 582-600. Idem
placuerat olim *Epiphanio*.

^{d)} Hanc coniecturam praeter *Prideaux*
nemo quod sciam, sequutus est; Vide
l' *Histoire des Juifs* par Mr. *Prideaux*,
Tome IV, p. 120. seq. De coniectura *Cal-*
meti dicitur in nota *k)* ad §. 4.

quae prohibetur Marc. VIII, 15. Neque unquam usque ad Christi tempora tanta fuit Iudaeorum stultitia, ut peregrinum gentis suae regem Messiam putarent; praeterea vnde Iosephi diligentissimi scriptoris, de hac re silentium? Contra, Patrum testimonia in re improbabili ignorantiae potius quam fidei historicae argumenta sunt; nam boni isti viri anilia multa somniarunt, quod veteres Iudaeos cum recentioribus, quales erant post Christum, confundebant. Tandem quum diceret Iesus suis: βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης Ἡρώδης, nonne omnes cogitare debebant de Herode Antipa, qui tunc Galilaeae Tetrarcha erat, cuiusque notam calliditatem Iesus postea vulpis nomine expressit? vid. Luc. XIII, 32.

§. III.

Nomen nacti sunt ab Herode Antipa, cui saepebantur. Herodes itaque a quo Herodiani vocantur, est Herodes Antipas, Herodis magni ex Malthace filius, Galilaeae et Peraeae Tetrarcha, vid. Matthi XIV, 1. qui apud Iudaeos principii blandientes regis titulo gaudebat, (Marc. VI, 14) Luc. VIII, 3. VIII, 7. XIII, 31. 32. XXIII, 11. 12.) a Romanis eum nunquam impetrauit. Is quum callidus admodum esset atque versutus, Romanis torum se addixerat, a quibus in imperio esse constitutus, volebatque tributum pendi quod imperauerat Caesar. Qua in re paucos habebat sibi assentientes adulandi causa, quod eius amici et clientos essent, atque hi sunt, quos per invidiam Herodianos vocarunt. Sed Pharisei et ex his imprimis Zelotae tuebantur populi libertatem, negabantque tributum Romanis pendendum esse, ne populus Dei peregrinis subiectus videretur. Itaque Herodi et Herodianis parum saepebant, neque cum iis pariter ac cum Saducaeis quicquam communicabant praeter fraudes, quibus Iesum decipere tentarent.

§. IV.

Indicantur quaestiones fallaces, quas Christo proposuerunt Herodiani. Ex favore igitur Herodianorum erga Romanos apparet, quanta fuerit fallacia in quaestione: ἔξῃσι κῆνσον κλισίαι δένων ἢ ἔ; Licetne Caesari tributum

e) Hinc etiam Syrus Herodianos interpretatur eos, qui essent e domo Herodis, siue domestici Herodis, vide Matth. XXII, 16. et Zonaras 108. τὸ τὰ Ἡρώδου κλισίαι.

f) Eandem opinionem tenebant Infans et Bellosobianus Origenem sequuti, vide le Nouveau Testament par Mr. de Beauobre et Lenfant, sur Matth. XXII, 16. Marc. VIII, 15. Sic quoque Bengelius in Harmonia Euang. ad Marc. VIII, 15 p. m. 347. nec non S. R. Crusius in Theolog. proph. P. I. p. 508.

g) Zelotas se vocabant Gaulanitae factio seditiosa orta anno post Christum natum

decimo, aerae vulgaris 14, quum Coponius Procurator census agendi causa Iudaeae a Romanis praefectus esset. Auctor turbarum fuerat Iudas Galilaeus, qui populum nemini praeter Deum, subiectum volebat, in caeteris eadem cum Phariseis sentiebat. Meminit illius Gamaliel Act. V, 37. Oppressa quidem mox fuit factio illa, neque tamen penitus extincta; immo a Iosepho inter praecipuas causas ultimi Iudaeorum belli numeratur. Herodi minime saepebat, quippe a Romanis in imperio constituto, iisque dedito. vid. Ioseph. Antt. XIII, 1. B. Iud. II, 8.

pendere, nec ne? ^{h)}) Nam si simpliciter hoc affirmasset Iesus, Pharisei eum apud populum erant calumniaturi tanquam hostem gentis suae, Romanis vnicè addictum, quique Iudaeos Romanorum potestati subicere vellet; ⁱ⁾) contra si negasset, Herodiani eum apud Tetrarcham erant accusaturi, ut procuratori traderetur; nam sic expressis verbis Lucas XX, 26. eandem rem describit: *ἵνα ἐπιλέσωμαι αὐτῷ λόγῳ, εἰς τὸ παραδῆναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἑξουσίᾳ τῆς ἡγεμονίας.* ^{k)}) Haud minus callide olim de interficiendo Domino I. C. delibērarant Pharisei cum Herodianis, postquam miraculum ediderat Iesus die Sabbati, vide Marc. III, 6; qua in re Phariseos tantum memorat Matthaeus XII, 14. Phariseos et legis peritos Lucas VI, 11. coll. v. 7.

§. V.

Negatur, quod secta fuerint Herodiani.

Herodiani dicuntur ii ex illarum sectarum alumnis, qui Herodi fauerent, neque villo modo ex litteris sacris demonstrari potest, Herodianos singularem aliquam sectam constituisse, quae nouum philosophiae aut religionis genus sequeretur. Accedit quod nec Iosephus eiusmodi sectae meminerit, licet caeteras sectas omnes diligenter persequutus sit. ^{l)}) At sectae aliquam speciem nonnullis habere visa est illa *ζύμη Ἡρώδου* Marc. VIII, 15. a qua monet Iesus suos ut sibi caueant. Matthaeus in loco parallelo mentionem fecit Phariseorum et Saducaeorum, *Matth. XVI, 6.* vnde hoc quidem sequitur, Herodianos inprimis fuisse Saducaeorum sectae deditos, ^{m)}) minime vero illud, quod *ζύμη Ἡρώδου* doctrina Saducaeorum, aut opinione de Messia commentitio et ficto contineatur. Verum, quid multa? Postulauerant illi inepte *miraculum de coelo*, Marc. VIII, 4. coll. v. 15. quae *temeritas* etiam animos discipulorum Iesu quodam modo inuaserat; atque hoc fuisse *fermentum* illud, ipsa Marci narratio docet. Quum enim monuisset eos Iesus, ut cauerent sibi a fermento Phariseorum et Herodis, non de doctrina sed de pane cogitant, oblici miraculorum Christi in faciendis

h) *κῆνος* Matth. XXII, 17. Marc. XII, 14 metonymice dicitur pro φόρο; quod habet Lucas XX, 22; nam tributum pendebatur ex censu. Intelligi autem debet *tributum in capita hominum*, quod recte statuit Syrus.

i) Tantum fuit libertatis studium, ut quamquam a Romanis indies magis opprimerentur Iudaei, tamen clamarent: *ἀδελφὲν δούλευσάμεν πάσῃ.* vid. Ioh. VIII, 33.

k) Locus ille apud Lucam docet, quantopere fallatur *Calmetus*, qui Herodianos eosdem facit cum Gaulanitis, de

quibus exposui nota g) Nam si negasset Iesus, tributum esse pendendum, Gaulanitae eum erant probaturi; si idem affirmasset, Procurator pariter eum erant probaturus. vide le Dictionnaire de la Bible par Mr. Calmet, Tome II, p. 576-579.

l) vide Ioseph. Antt. XIII, 5. 10. II. XVIII, 1. B. Iud. II, 8.

m) Hoc etiam confirmat Iosephus Antt. XVIII, 1. vbi de Saducaeis ait: *εἰς ἀλλήλους τε ἀδελφῶν ὅτις ὁ λόγος ἀφύκτο, τοὺς μὲντοι πρώτους τοῖς ἀδελφείοις, ἰ. e. paucos eorum opinionibus deditos esse, attamen dignitate primos.*

VIII DE HERODIANIS.

tiandis aliquot hominum millibus, quae miracula ipsis propterea non magna videntur, quod non erant de coelo.

§. VI.

Negatur quod magno fuerint numero, aut diu floruerint.

Caeterum videntur Herodiani haud magno fuisse numero, neque extra Iudaeam noti nisi Romae, vnde accidit, vt nomen eorum tantum legeretur apud Marcum, qui Romae Romanorum gratia euangelii historiam scripsit, et Matthaeum, qui in Iudaea euangelium litteris consignauit. Lucas et Iohannes nihil prorsus de Herodianis perhibent, quia scilicet suis haud innotuerant. Postquam Herodes Antipas a Caio exilio multatus fuerat, Herodianorum nomen plane interijt, quaeque deinde a patribus aut in Gemara tradita sunt de Herodianis tanquam secta, fabulae sunt, quia inanibus incertisque rumoribus nituntur.

§. VII.

Βασιλῆος apud Iohannem, fuit Herodians.

At quaeri potest, anne Βασιλῆος (Ioh. IV, 46.) sit Herodians? Syro est *minister regis*, vnde Grotius putat, eum vestigali forsitam praepositum fuisse. Sed mihi probabilior videtur Nonni paraphrasis: Ἦν δὲ τις Ἰβύρων στρατιῆν βασιλῆος ἀνῆς etc. i. e. Praefectus militum Herodis Antipae. Erat quidem praefectus ille homo haud impius, attamen eidem praeiudicatae opinioni, quae miraculum de coelo posceret, deditus, quod patet e verbis Christi Ioh. IV, 48. εἰ μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδωτε ἂ μὴ πισεύσητε. n) Dixerim itaque, eum vnum ex Herodianis fuisse.

n) Confer Matth. XVI, 1. 6. Marc. VIII, 11. 15. E quibus locis constat, eandem prorsus fuisse Herodianorum temeritatem, vti dixi §. 5.

01A 6600

ULB Halle 3
002 932 490

WIP

R

25
23

DE
HERODIANIS
EPISTOLA BREVIS

AVCTORE
CHRISTIANO FRIDERICO SCHMIDIO

— — — *Frustra retinacula tendens*
Fertur equis auriga; neque audit currus habenas. VIRG.

L I P S I A E
APVD IOH. CHRIST. LANGENHEMIVM
A. C. N. C I D I O C C L X I I I I I